

Naša Slova izlazi svaki 1 i 16 an mjeseca, i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 40 novč. razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 20 nov. Izvan carevine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjeno poštarino. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se nevracaju. Uredništvo i Odpravnitvo nalaze se *Via Capuano N.º 1969/1.*

Godina II.

U Trstu 1. Novembra 1871.

Broj 21.

Pogled po svietu.

U Trstu 31 Oktobra.

Čega smo se uvijek bojali, to se je evo i dogodilo. Iz preporoda Avstrije neće bit ništa! Nastojanje o pomirenju s Čestí, a tim i s drugimi nezadovoljnimi Avstrije narodí, bi iznenada prekinuto. Grof Hohenwart i njegovi u ministarstvu drugovi, poslje ciljeh devet mjesecih, što su se okolo pomirenja trudili, moraju odstupiti uprav kad su mislili svoje mučno i teško djelo dovršiti, te Avstriju na put istine i pravde izvesti. Petnaest su se danah s dušom borili i petnaest su danah s njimi slavenski narodi smrtne muke trpili. Oni odlaze, austrijskih pako narodah evo opet ondje, gdje su bili prije četiri, dapače prije jedanaest godinah danah*). Već se raznose i imena novog ministarstva, i to devetog u samih jedanaest godinah. Dao Bog u srećan čas, ako je ikako moguće!

Naši će nas čitatelji pitati, tko je za Boga kriv, da se je ta sgrada, jurve do pod krov dozidana, ovako iznenada srušila? Grof Beust i grof Andrassy, zagovornici naših starih protivnikah, Niemcah najme i Magjarah. Grof Beust, s uzroka da omili Niemcem, pak da se još nekoje vrijeme održi na svom visokom mjestu; a grof Andrassy, da pospieši propast Avstrije, pak da ju zamieni svojim šarovitim Magyarországom. Knez je Bismark dobro vidio, koliko bi mu smetala umirena i uzpokojena Avstrija, pak je to valjalo na svaki način prepriječiti; a grof je Andrassy iz daleka njušio, da bi za saveznimi državami austrijskimi sliedile savezne države ugarske. Pa kud bi onda dospjelo njegovo crno magjarsko pleme bez gospodstva i gospodarstva nad drugimi u Ugarskoj narodí? Trebalo je dakle istini i pravdi vratom krenuti, da uzmognu laž i nepravda mirno gospodovati.

Razumije se samo po sebi, da u njemačkom i magjarskom taboru vlada veliko veselje, što mora Hohenwart odstupiti, jer je tako osamnaest milijunah austro-ugarskih Slavenah opet ušutkano i zapostavljeno. Ali sav pametan sviet pita, što će sad biti? kako će se sad u Austriji vladati? koji će ljudi stupiti na Hohenwartovo i njegovih drugovah mjesto? Imena, što se raznose, nisu prijazna nam Slavenom, ali nisu ni ustavnoj slobodi, pak bi se moglo jako lahko dogoditi, da se stane i bez carevinskog vieća i bez saborah vladati. A kad se dobro promisli, u kakovih se okolnostih država nalazi, to je sasvim naravski. I to je ono, što je počelo Niemce teško peći, pa već nekoje njihove novine ljuto jadikuju, da sbogom sloboda i slobodno u Austriji vladanje. Pravo reći, te slobode nije ni do sad kod nas bilo, jer se sloboda osniva na istini i pravdi; pa koja škoda, ako joj odsad unapred ni imena nebude?

Rakovičkoj buni u Hrvatskoj neima više ni traga ni slieda nego u nekoliko grobovah, gdje leže njezini biesni i ljudi početnici i njihovi jadni zavedenici. Ali kod tog crnog posla, kako pišu jedne pražke novine, jest to najedniji, što se je za tu bunu u Beču tri, a u Pešti pet danah znalo prije, nego je buknula. Ako je to istina, tada smo ju i mi sasvim jasno u zadnjem broju shvatili; pak je vječna šteta, što su joj početnici kao od kapi u grob legli. Jer da budu pred sud došli, sviet bi sad očito znao, komu će ona prolivena

krv i za što na dušu pasti. Magjarski ljevičari zapitkuju grofa Andrassyja u saboru, da zašto se je paćao u austrijsko mirenje i da li neće to jedan put Ugarskoj škoditi? I mi mislimo, da hoće.

Istarski Sabor.

Posljednji put smo obećali, da ćemo obširnije progovoriti o djelovanju našega sabora. Evo nas dakle gdje se odružujemo našem obećanju u koliko je to moguće u ovom listu

Sabor se je otvorio 14 Septembra, a zatvorio 13 Oktobra. Držano je svega skupa devet sjednica pod predsjedničtvom pokrajinskog kapetana viteza g. F. D. ra Vidulicia i u prisustvu vladina povjerenika viteza g. E. de Clesiusa. Sabor je prije svega pregledao i odobrio djelovanje zemaljskog odbora iliti junte, zatim je prešao na pretresivanje nekih juntinah izvješćah i vladinah predlogah. U obće viećao je i o važnih stvarih, ali, kako će naši čitatelji vidjeti, rešio je nekoje od tih stvarih tako, da mu našo istarsko pučanstvo neće bit zato baš zahvalno. Kad bi u Istri živio jedan jedini narod, i govorio jedan jedini jezik, tada saborsko djelovanje nebi imalo prigovora; ali kako tu živimo dva naroda, tako se neda mirno gledati, kako se za jednoga sve čini, a za drugoga baš ništa. A da je tomu tako, vidi se najbolje iz onoga, što je sabor učinio za promicanje duševnog i tjelesnog napredka u toj pokrajini. U prvom redu valja nam spomenuti, da je zaključio, neka se u ovom Primorju utemelji pravoslovno učilišće (facoltà legale), to jest škola, gdje se uče oni mladići, koji misle postati odvjetnici iliti advokati i činovnici iliti impiegati, i to dakako u talijanskom jeziku, jer da to strogo zahtieva proglašena jednakopravnost svih u Austriji narodah. Talijani imaju pravo, pak je liepo, dobro i pošteno, što misle za svoje buduće odvjetnike i činovnike; ali mi jih evo pitamo, da li nije ravnopravnost i za nas proglašena? Ako li jest, zašto nisu tražili i za nas pravoslovno učilišće? Netrebamo li i mi svoje narodne odvjetnike i činovnike, a oni zar nisu i naši zastupnici? Zar ih nije naš ubogi narod zato u sabor izabrao, da gledaju njegovu korist i njegovu sreću? S druge strane, zar nenosimo i mi svoj težki trud i muku u one carske blagajnice iliti kase, iz kojih će se uzdržavati i to njihovo učilišće? Nego mi u Istri neinamo još ni srednjih, dapače ni puekih školah; pak je baš sniešno, što ni sprominjemo pravoslovno učilišće.

To isto moramo reći i o poljodjelskoj školi, što je sabor zaključio, da se osnuje u našoj Istri. I ta škola neće bit nego za Talijane, jer se neće na njoj učiti nego talijanski, akoprem će se na nju trošiti iz pokrajinske istarske kase, dakle iz nšega takodjer džepa, 7100 f. na ljeto. Kad se je o toj stvari viećalo, kastavski zastupnik, g. Fr. Marot, držao je u saboru baš liep govor, akoprem nije ni talijan, ni liečnik, ni odvjetnik; pak je tim jasno pokazao svemu našem u Istri narodu, kakove mu valja odsad unapred birati zastupnike. Nam netrebaju zastupnici, koji su tobože mnogo učili, nego koji kao g. Marot dobro poznaju nas i naše teškoće, a s druge strane nas ljube bao svoju rođenu braću. U tom govoru, kojega mi poradi premalena prostora nemožemo žalibože u svojoj cielosti navesti, g. Marot veli, da i on vidi potrebu

*) Baš sad, gdje nam je list pod štampom čitano u službenih bečkih novinah, da je car primio ostavku ministrah.

poljodjolske škole za Istru, jer da je skrajno vrijeme, da se naši istarski poljodjelci nauče umnije zemlju težiti, blago gojiti, vino djelati itd. itd.; ali da se mora kod te stvari i to na um uzeti, da je narod već sada prenaprćen svakoja-kimi plaćili, pa da li je mudro nove mu troškove na vrat običati. A da je narod prenaprćen, da se vidi već iz toga, što je sabor prisiljen prositi vladu, da počeka one gospodare, koji nisu u stanju izplatiti državi poreza, što joj ga duguju. Pa veli, da kamo ćemo doći, ako se nebudemo čuvali troškovah, koji nisu neophodno potrebni. On da je sve do lani mislio, da Istra ima štogod svojega, a sad se je osvjedočio iz njezinih računah, da neživi nego od sve to većih i novih godišnjih nadometakah (addizionali). No ipak, jer školami nevalja škrtili, da je i on zato, da se vremenom u Istri osnuju ne jedna, nego barem dvie gospodoraske iliti poljodjolske škole, i to jedna za Talijane u talijanskom, a druga za Slavene u slavenskom jeziku. Ali za sad da bi najpametnije bilo misliti na pučke škole, koje da propadaju otkad su došle u sadašnje ruke, jer da se svećenikom, koji su dosad mukte iliti besplatno školu držali, na nekoj način brani u školu i stupiti, a siromašnije občine da nisu nikako u stanju smagati troška za učitelja svjetovnjaka. Veli, da ima u Istri na stotine i stotine dječakah, koji su prestali u školu hoditi, jer da nemaju ni čim ni kamo. Pa eno, još se slavni sabor tuži, da nemamo pismenih i naučenih ljudi i odbija prošnje onih obćinah, koje su prosile, da im se povrati njihova stara samostalnost, jer da neimaju lical, koja bi bila kadra obavljati glavarске dnžnosti i prama sadašnjim potrebam obćinom upravljati! A kad i kako ćemo ih imati, veli nadalje, ako nebudemo bolje skrbili osobito za pučke škole, koje moraju da budu za nas Hrvate hrvatske, kao što su za Talijane talijanske? Zaključuje svoj govor, čudeć se, što se u saboru o Slavenih mukom muči, akoprem ih ima u Istri sto sedmdeset i pet tisućah na samih osamdeset i pet tisućah Talijanah. A da ih netreba ići dugo tražiti, jer da eno jih, tko samo iz Poreča grada stupi, da se prošee. Što se pak o njih muči da je tomu najbrže to krivo, što još u Istri jednako spavaju, a s druge strane nije se rado, da se probude. Ali tko spava da nije mertav, a da bi baš saborova dužnost bila, početi jih pomalo sa sna buditi, da se i oni što prije uhvate u kolo sveobćeg rada i napredka. A to da nije moguće nego kroz dobre pučke škole u pučkom, to jest, hrvatskom jeziku.

Mi smo g. Marotu u ime slavenskog istarskog pučanstva srdačno zahvalni na ovom govoru, kao smo također zahvalni g. Grubiši i g. Rubeši, koji mužki uz njega stoje u branjenju naših u Istri pravica. Istina, da je gluhima ušima govorio, ali što je rekao, neće se, ako Bog da, izgubiti, dapače će ostati duboko zasadjeno u srceu naroda. A narodu nepreostaje drugo, nego prositi zemaljski odhor iliti juntu, da se kod poljadjolske škole, što se ima za svu Istru utemeljiti, namjesti barem jedan hrvatski učitelj, da našim dječakom tumači hrvatski sve ono, što će talijanski talijanskim. A to je junta dužna učiniti, kad će se na tu školu iz našega također džepa trošili.

(Sliedit će.)

D o p i s i.

Iz Dalmacije.

Što je gdje dobra na svietu, valja de se razglasi i dozna, da nadje sve to više nasljedovalacah. Sbog toga rad sam, da doznaju vaši štovani čitatelji, da smo se počeli i mi u Dalmaciji liepo gibati na prosvjetnom narodnom polju. Tomu su najliepši dokaz i tako zvani *Tečaji učiteljskog usavršavanja*, gdje se učitelji sastaju, da se pod vodstvom vriednih i iskusnih učiteljah usavrše u svih onih naucah, koji spadaju u područje njihovih učiteljskih dužnostih. Taj se tečaj držaše kod zadarskog Učiteljišća od 18 rujna do 22 tek. listopada. Učitelji, što bhjuu odredjeni, da pouče slušatelje u različitih predmetih jesu sliedeća gospoda: Buzolić Stiepan za hrvatski jezik, Nodilo za zemljopis i povjestnicu, Škarić za oloslovje i naravoslovje Dr. Ergovac za prirodopis, Bogdanović za krasopis i najposlje Lieber za tjelovježbu. Slušatelj

bijaše svega skupa petnaest narodnih učiteljah, i to gospoda: Batišć, Granić, Hardalo, Jović, Kašio, Lombardić, Markovinčić, Mravak, Paklar, Pelicarić, Rakamarić, Rašica, Šelem, Stipančić i Vuletić. I učitelji i slušatelji bhjuu naknadjeniz zemaljske blagajne: učitelji sa 80 f. nagrade, a slušatelji, povrh putnih troškovah, sa 1 for. i 50 nvč. na dan. Ako ikoji, to su zaisto koristno potrošeni ti novci, jer što koj narod troši za svoje učiteljstvo i sa svoje škole, to mu se stotruko izplaćuje. Kamo sreće, da se bude naš hrvatski narod počeo ranije ovako starati za svoje narodne škole, jer bi sad bio premac svim izobraženim narodom, a sad se evo mora iz petnih žilah napinjate, da jih sustigne! Ali krepkom voljom i neumornim nastojanjem i to će Bog u kratko dati. Živile narodne škole! Živilo narodno učiteljstvo! B. K.

Gjoko i Marko.

(Krajišnici.)

- Gj. Neznam šta je, ali mi se nekako čudno vidi, što „Naša Sloga“ tako dugo već mükom zamuknula, te neće našeg razgovora da čuje — il smo joj se zamjerili, il' nemari za nas. . . .
- M. Lahko ti se zamjeriti njojzi: ni glava te nebi zaboljeti smjela, ni posao ma kakov izpričao te nebi; makar da se oblak lomi, i striela bregove drobi, i munja da sieva, i nebo kamenjem lieva, još da se i zemlja trese, i sav sviet da gane zaprieciti te nebi smjelp, kad ona zahtieva kakovo djelo. —
- Gj. A ha! tako valja! sloga mora da se djelom pokaže, a ne jezikom; u svako doba, a ne kad se nami boće; u svakoj zgodi, a ne samo kad je udobno nami, i kada korist svoju izgledamo. Ma neznam kakove žrtve naša narodna sloga zahtievala od nas, moramo joj učiniti po volji, zapreku svaku moramo prezirati u takovih trenuteih.
- M. Bogami ti pravo zboriš! da nebude sloge u naroda, nikada toliko narodnih zastupnika u nas; a oni su kameni onaj zid, o koji će i Andraš i Molinari i u obće razbiti nosove svi Magjari; da nije toliko podpisah bilo u našoj prošnji, lahko bi bilo njekolicinu pograbit, ali jok vala! „Jedan za sve, svi za jednoga“ i to nas sloga uči.
- Gj. E moj Marko! ale kada mi još uvijek uza svu slogu patimo, a glasa našega neće vlada da čuje, našega glasa pravednoga. . . . kako onda da to nesmete slaba čoecka?
- M. Znaš što no vele: „Dâ Bog duranje.“ Uztrajati treba, osobito ovdje, gdje se o svetoj i pravednoj našoj stvari radi. Naša sloga će izbiti vragu oči, a mi ćemo, ako ostanemo do konca tako čvrsti i stalni, pobijedu slaviti. Istina je što no vele da „teško je u zlu dobra čekajuć,“ ale se zlato baš u vatri čisti, pa kada mi vatru prodjemo, a sunce nam slobode zlatne ograno — tad vesela nam majka.
- Gj. Veliki je to bezobrazluk, ovo odgadjanje sabora; nû ja mislim, da su Magjari sada sve pokušali, čime bi nam krunu sv. Stipana omrazili. Mi Krajišnici znamo kako smo do sada bili, a ni od sada nas neće zanimati ma kakova nagodba sa Magjari, koji nam evo o glavi rade.
- M. Sabora nam sada treba, kao ozehlu sunca; Magjar to dobro znade, zato i neda, da se sustanemo i o sebi postaramo. On znade što nam je posudio, zato se boji vraćanja — mi mu nećemo ostati dužni; ako i kasno, a ono će doći vrijeme, gdje ćemo mu pravednim putem vratiti milo za drago.
- Gj. E brate! naša zemlja jako zaostala. Magjar sa našom krvi gospodari i novcem, on i na šume naše reži. Treba tu ljudskoga zakonita odpora i sloge od naše strane.
- M. Bog živi našu slogu! Nude kume Dmitre, je li kapea dobra dalmatina?
- Gj. U dobri čas! Bog živio složnu braću! (Piju).

M. Bog živio naše narodne zastupnike, u koje mi polažemo svu nadu naše bolje budućnosti, i koji se pripraviše na boj za milu našu narodnost.

Gj. Bog živi! Na čelu Matu Mrazovića!

Dmitar. I naše narodne mučenike, koji za svoj narod trpe, živio Bog!

Gj. i M. Živili!

Franina i Jurina.

Fr. Dragi Jurino, ča ti se vidi od one istarske kozetine, kŭ je nekidan Naša Sloga onako iznenada ošinula?

Ju. A teško mi je, kad promislim, da ju mi siromasi krmimo, a naši susedi talijani muzu i deru!

Svašta ponešto.

Svajcari i Talijani.

Na jednoj gostbi sjedilo je zajedno za stolom više švajcarskih i talijanskih oficirah, pa pošto se jedan talijanski pukovnik nablabetna na dugo i na široko o vojničkoj službi jednih i drugih, reče: Medju nami Talijani i medju vami Svajcari je ta razlika, da se mi borimo za slavu, a vi za novac. — To je naravski, odgovori Švajcar Talijanu: jedni se i drugi borimo za ono, česa neimamo!

Različite viesti.

* (Gosp. Zarić) dosadašnji ravnatelj (direktor) zadarske gimnazije imenovan ŭbi nadzornikom istarskih školah. Kako čujemo, naš zemaljski odbor iliti junta nije zadovoljna tim naimenovanjem brž čas zato, što je naše gore list, a Talijani mrze na sve, što je slavensko.

* (Sabor Dalmatinski) u sjednici od 14 oktobra prihvatio je adresu na cara u kojoj se veli da je njegovo veličanstvo „nosilac starinske krunice kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije.“ Zatim nastavlja: „Mi zastupnici naroda vaše kraljevine Dalmacije, sakupljeni u saboru, ponavljamo molbu, da Vaše Veličanstvo dobrostivo izvoli pozvati zakonite zastupnike Hrvatske i Slavonije, neka sa zakonitim zastupnicima Dalmacije složno dogovore i ugovore način i uvjete, kako bi se s potvrdom Vaš. Vel. obnovila ona državna zajednica, u kojoj su za vjekovah diehili zgode i nezgode, a na uveličanje moći i sjaja carevinske i kraljevske vaše krunice, na umirenje i zadovoljstvo ukupnoga narodu trojedne kraljevine, pod Vašim očinskim žezlom živućega; jer smo uvjereni, da bi se inače zaludo tražilo za taj narod redovitoga napredka i prirodznoga razvoja u nutri, a tvrdine i obezbjede s dvora. . . .“

Pišu nam braća iz Dalmacije, da je ova izjava pobudila u svemu narodu najveće veselja i radost, pak buduću to, isto i mi čutimo, podvikujemo narodnim zastupnikom, živili!

* (Chicago (Cikago)), jedan od velikih i liepih gradovah u Americi, koji broji do 400,000 dušah izgorio je malne vas; to jest, vatra je uništila preko 12000 kućah, a do 200,000 stanovnikah ostalo je bez krova. Govori se da je kvar kakovih tisuću milijunah for.

* (Brodarsko društvo hrvatsko u Senju), jedva se ustrojilo porinulo je već u more dva velika broda, i to: „Grad Senj“ i „Grad Zagreb“ a treći, koji će se do skoro započeti graditi, nositi će dično ime „Hrvatsko primorje“, k tomu nabaviti će i jedan mali parobrodic (vapor), koji će svaki dan jadrirati izmedju Rieke i Senjom.

Ob ovom velevažnom hrvatskom podhvatu progovoriti ćemo obširnije u budućem broju, a medjutim ga najsrdačnije svim našim rodoljubom preporučamo da ga svimi, silami što više podupiraju i podpomažu već i zato, što će im uz dobru i revnu upravo neizmjereno veliki debitak davati.

* (U rakovičkom ustanku), pogubili su zavedeni graničari Kvaternika, Bacha i Rakijaša, kad su se uvjerali, kakove su to budale ter da razdor i trovanje u hrvatskom narodu siju.

* (Srbski knez Milan) odputovao je onomadne u Krim, da se pokloni caru ruskomu Aleksandru i njegovoj porodici, čije je prijateljstvo — kako mu rekao pred odlazkom metropolit u crkvi kragujevačkoj u prisutstvu silnoga svieta — i njemu i narodu srbskomu od velike cienes i važnosti. Knez je Milan, u društvu suregenta Blaznavca i odgojitelja mu kneza Meda Pučića, prispio 24 o. m. u Livadiju i bio je najsrdačnije primljen od cara i carice.

* (Magjari troše 280,000 for. za teatre) svake godine, kako se u magj. novinah „Honu“ čita, i to: za peštansko magjarsko narodno kuzalište (teatar) 60,000, kološvarsko 15,000, budimsko 12,000, bečkerečko 2—3000 for. a isto toliko za njitransko, — a 180,000 for. određeno je za zidanje magj. opere. — Za uzdržavanje i popravak svih državnih cestah u Hrv. i Slavoniji velikodušno dozvoliše Magjari samo 74,000 for.! — Komu je vlast u rukama, taj može raditi što hoće, a nemagjarskim je narodom evo sudjeno da sa strane gledaju, kako Magjari uživaju.

* (Magjarska prosvjeta.) U zadnjem smo broju javili, što se je dogodilo u našoj braći Slovakom u Njitri a danas moramo opet bilježiti grozno postupanje magjarah napram Rusinom u Ungvaru (Užgorodu). Evo što o tomu jedan Nemagjar u bečkoj „Reformi“ piše:

„Gradovi toga imena — Njitra i Užgorod kao središta Slovakah i Rusah ugarskih — geografski u Ugarskoj, faktično pako motreć moglo bi se misliti da daleko, vele daleko u otažnjoj Aziji ili posred Afrike leže. O koliko su sretniji crni robovi sjedinjenih državah sjeverne Amerike; radi njihovih slobode i ravnopravnosti vodio se velik slavodobitan rat, ter su oni danas slobodni gradjani svoje velike, slobodne domovine. Slovaci se i Rusi u Ugarskoj nemogu prisposobiti tim crnim robovom; oni su samo robovi, helote, gjauri, ili po njemačku političko-socijalni psi u vlastitoj otečinskoj kući! —

Njitra-Užgorod! ta dva grada neka bi ipak evropejsko novinstvo crvenimi slovi milijunom čudorednih, slobodnih državljanah Englezke, Francezke, Njemačke, Rusije, koji drugu svoju domovinu ljube, neka bi im se ova dva grada znanja stavila kao gradovi, gdje se po bielom danu napadaju do umorstva na očigled oblastih od kraljevskih zapriseženih vojnikah! Oblasti i vojnici, koji su to počinih, pripadaju magjarskomu kulturnomu iliti prosvjetiteljnomu narodu!

Mi neželimo ništa drugo, mi nemolimo raznih uredničtvah za ništa drugo, nego da ova dva grada Njitru i Užgorod, kao mjesta glavne magjarske kulture, slobode, ljubežljivosti i vitežtva predoče svojim čitateljem!

U Njitri su 150 rimo-katoličkih viših i nižih svećenikah, kao članove društva svetoga Alberta, komu je svrhom izdavnje bogoljubnih knjigah za slovački katolički puk, psovali, kamenovali, u njihovu viećanju smetali, raztjerali ih i to: na očigled kraljevskoga komisara, županjskih i gradskih oblastih.

U Užgorodu je prigodom glavne skupštine ruskoga književnoga društva 19. godišnjega sina dvorskoga savjetnika viteza Dobrijanskoga osam kraljevskih ugarskih honvedah iliti domobranacah, pod vodjenjem jednoga kaprala, iztrglo s kolah i masakrirale ga iliti izmrevarilo, li samo za to, što mu nisu mogli oteu glave doći, komu bje atentat namijenjen kao jednoč vjernomu slugi cara mu i kralja, a uz to što je i vjeran sin svoga nagrdjena naroda.

Obadva su, i društvo sv. Alberta i gospodin Dobrijansky već na putu, da se prituže premilostivomu kralju i oteu zemaljskomu i da ga zamole za zadovoljštinu Obojica znadu, kako bi rado taj najblaži i najpravedniji medju vladari kaznio krivee, a teško uvredjenim dao zadovoljštinu, ili barem otečinsku utjehu. A je li to moguće? Mi kažemo, da je to u Ugarskoj nemoguće, ama da bi vladar pravi živi arkangjeo bio. — Molba ho na njegovo veličanstvo dolazi u zadnjoj inštanciji na magjarske, u gore navedenih slučajih upravo pri tom kompromitovane iliti u to zapletene oblasti u Njitri i Užgorodu radi uredovanja i pitanja za mnjenje.

Tim je sve rečeno! Drugače bi to sve bilo s užgorodskim umorstvenim napadajem, da su to počinili vojnici zajedničke vojske, pa bili oni i Magjari; u carskoj bo vojski vlada pravednost, nepristranost, disciplina; — tu krivci nebi utekli zakonitoj kazni. Kako rekosmo, mi se odričemo u oba slučaja zadovoljštine; mi smo se odučili, nadati se čemu, mi smo nagodim predani u tuđe šake, mi smo uvijek i posvuda krivci, zločinci, prezrenici i izsmjehavani, mi nismo domovine vriedni, nas je Bog u svom gnjevu stvorio, i jer su nas slovačkim mliekom odrojile majke; naš je porod grjehotom, ljaga (maća), prosvjete da i stvorenja! Bog s neba neka bi se radje srušio, nego da se zauzme za jade naše!

Za to neželimo ništa drugo, nit očekujemo druge utjehe, pokrepe, nego da sretnije evropejske zemlje doznadu: da se u Ugarskoj oko sred biela dana i od kraljevskih zaprišeženih vojnikah svećenici i mladići mrevare i ruže, jerbo i što nisu Magjari!“

Sa tršćanskog tržišća.

Promda se mnogo iz Rušije žita ovamo dovaža, ciena mu uvijek visoka. Šenica, banatska prodava se, 116, ₰ po for. 9. 25-36 nvč.; slabija roba po for. 8. 85 nvč., a ruska od f. 5. 95 nvč. do 6 for. Kukuruz, banatski za 116 ₰ po for.

6. 10-15 nvč., a dunavski f. 5. 50-85 nvč. Jučmen cent po for. 4. 10-80 nvč., bažulj; (fažol) pako f. 5-7. — Kafa Rio f. 38.75 do f. 44.50 nvč.; — cukar tučen f. 24.50 do 25-50 nvč. cent. — Ulje dalm. istar. po 33 f. barilo sa odbitkom. Kože, volovske domaće suhe cent po 175-195 f.; teleće f. 106-107.; od jagnjacah konad po f. 1. 5-10 nvč. — Siske istarske ₰ 19-21 nvč. — cent voska 122-126 for.

KONKURS.

SLAVIJA

uzajemno osiguravajuća praška banka
prima odmah u službu nekoliko
putujućih opravnika sa stalnom mjesečnom plaćom i liepimi postotci.

Iziskuje se jamčevina, bilo u podlogu, bilo u gotovini. O tom, tko želi, može više saznati pismeno, ili ustmeno kod

Glavnog zastupstva banke **Slavija** u Ljubljani.

JAN LAD. ČERNÝ.

Kretanje austrijanskih brodovah

od 16 do 31 Oktobra.

Dojadrili u — iz

Trst: Maria, Kardifa — Emulo, Rimedio, Sacra famiglia, Ceta, — Penclope, Anibate, Odeso — Maria Mattea — Genova — Nova Ana, Taganroga — Lauro, Silda — Unico, Carlo Boromeo, Anverso. — Otak, Enosa, Slavija, Kavalo
Alesandrija: Soko, Marsilje — Inviato, Kardifa.
Algir: Fiat, Kardifa.
Amsterdam: Federico B., Odeso.
Anversu: Clita, Uruguaya.
Carigrad: Norina, Dunava — Cainan, Jean, Azova — Neptun, Nikolajeva — Arfaksud, Pretucano, Lamek, Odeso.
Cet: Hunnus, John, Trsta.
Dublin: Nuovo Arturo, Ibraile.
Falmut: Eva, Olga B., Graziadio Marjupolja — Patrizio, Unione, Nikolajeva — Ruth, Enosa — Trino, Andrina, Rodolfo, Odeso — Amor, Elena C., Dunava — Tonka B.
Gluester: Ortensia, Majus, Enosa.
Grinok: Carlo S. Buhije, Jupiter, Ghio.
Kardif: Moses Montefiore, Carigr.
Kustengje: Otac Miho, Carigr.
Kvinstoven: Bortolina, Smirna — Jesse, Ales. — Cattina R., Iri, Njujorka — Pia S., Alceste, Pernambuka — Costantino, Odeso.
Liverpul: Eufemia, Taganroga — Iro, Ales.
Livorno: Domenico, Rieko.
Londru: Solievo, Dunava.
Maltu: Seth, Leita — Iginio, Uria, Odeso — Eugenia, Andre, Azova — Carmella B., Nikolajeva — Elena B., Salonica.
Marsilju: Roma, Adelante, Brdiansko — Alois P., Sveti Križ, Odeso — Andrić, Burgasa — Vincenza, Trsta.
Mesinu: Nettuno, Jakrina — Emma, Trsta.
Njujorka: Kork — Dubrovački, Zator, Kardifa — Ortodosija, Marsilje.

Odesu: Marino, Anverso — Mate, 5 brata, Sabioncelo, Nikolas, Scondi, F. Deak, Antonietta, Marsilje — Superbo, Nuovo Ciriacu, Ceta — Trident, Genovo — Blandina, Njujorka — Ifigenia, Truna.
Pernambuk: Armida, Trsta.
Pulljak: Argentina, Proserpina, Trsta za Bordo.
Šild: Maria Luigia, Amburga — Giorgia, Dunckerke — Fa: Odeso — Peppina B., Taganroga.
Teksel: Junak, Odeso.

Odjadrili iz — u

Trsta: Maria S., Filente, Marsilju — Milica, Pirej — Cetinje, Cörnig, Miv fylie, Cet — Rachele, Bordo — Elce, Carigr.
Alesandrije: Atlas, Liverpul — Proteo, Speme, Marsilju.
Baltimora: Cleopatra, Dublin.
Belfasta: III dubrovački, Njujork — Cattina, Trst.
Carigrada: Olga, Justine B., Tare, Anteo, Dunav — Barba Zoane, Rosa, Figlia Jenny, Brnja Kuboga, Odesu — Mila, VI dubrovački, Idomeno, Madra Maria, Baltasar, Nerco O., Crpadistria, Tempo, Silicone. Ana Lazarović, Kork — Mitos, Kobilici, Trst — Unico, Brdiansku — Marietta, Cet — Vučić, Rebeka, Anversu — Marte, Jenny R., Maltu — Fanny P., Čiasni, Leda, Marsilju.
Ceta: Sansego, Ruan.
Denla: Rosa, Volunter, Trst — Gaspar, Lušinj.
Falmuta: Gius. Antonio, Trst — Dampier, Lyn — Factis n. verbis, Marjupolj — Iris, Amsterdam.
Gluestra: Mercurio, Njujork.
Kaljari: Checco, Ingl.
Kardifa: Mateo L., Smirna — Oreste, Kraljevica, Trst — Ave, Siru — Pasquatinu, Novry.

Liverpula: Ezio, Trst — Nimrod, Mletko.
Malte: Vojvoda, Vjeruka, Srećna P., Uno, Madagusear, Piamano, Costante, Marsilju — Istok M., Elsc, Ingl. — Generatoro, Carigr. — Gino, —
Marsilje: Anetta, Padre, Marco primogenito, Cav. Sgardelli, Forza, John, Carmella, Prudente, Carigr. — Libertas, Njujork.
Njukastla: Guido, Matusalem, Corere, Trst — Maria Luigia M., Civitatechia — Betty, Ales. — Peleg, Rangun.
Njujorka: Dragomir, Kvinstoven.
Odeso: Danica, Kork — Alessandria, Neptun, Sava, Nikolajev — Emidio, Marsilju.
Penarta: Pater, Odesu — Luka, Carigr.
Smirna: Alessandria, Marsilju.
Suline: Furo, Lušinj — Lord, Ingl.
Sranseje: Tebro, Trst.
Truna: Xenofon, Trst.
Wight: Carle R., Odesu — Matusalem, Trst.

Dardaneli prošli — za

Oskar, Gonoruž — Sestri dubrovkinje, VII dubroe Araldo, Sara, Castor, Eroe, Bar. Eitvös, Sansaué, Domenica, Olimpo, Torre, Elena, Romano C., Ugo, Istriana, Catt. Stuck, Strossmayer, Moroska vila Nemos: Falmut — Solecito, Nutan, Zo Giorgio, Brasilo, Barica P., Marsilju — Furo, Ardito, Trst — Mercedes, Enrica, Maltu — Rebeka, Anversu.

U ovih 15 danah bilježimo 3 nesroče na moru, i to, kako se iz Zanta piše, utonuo je aus. brig. Izgled, kap. Brberović žitom kreat dne 8 kod Poloponeza, — Liberata Amalia, kap. Martinolić dne 13, a Tereza Hanny kap. — 15 o. m. kod Burgasa, — mornarica se sva spasila.

Ték Novacah

polug Borse u Trstu od 16 — 31 Oktobra. 1871.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Carski dukati (cekini)	5.70	5.71	5.73	5.70	5.69	5.70	—	5.70	5.70 ^{1/2}	5.69 ^{1/2}	5.69	5.68	5.68	—	5.65 ^{1/2}	5.65
Napoleoni	9.43 ^{1/2}	9.47	9.47	9.45 ^{1/2}	9.46	9.45 ^{1/2}	—	9.44 ^{1/2}	9.45	9.44 ^{1/2}	9.44 ^{1/2}	9.44 ^{1/2}	9.45	—	9.42	9.43
Lire Ingleske	11.93	11.93	11.96	11.94	11.95	11.93	—	11.94	11.96	11.93	11.95	11.94	11.94	—	11.92	11.91
Srebro prid (aggio)	118.25	118.25	118.85	118.75	118.50	118.50	—	118.35	118.35	118.25	118.—	117.75	117.50	—	117.15	117.57